

PROFIEL KUNSTPODIUM

Missie_

Nest maakt hedendaagse (inter)nationale kunst voor een breed publiek toegankelijk door hoogwaardige tentoonstellingen en contextuele programma's te maken, die inzoomen op maatschappelijke tendensen die relevant en aansprekend zijn binnen en buiten de gevestigde muren van de kunstwereld.

Visie_

Nest profileert zich als een moedige ruimte, een 'brave space', als fundering waar kritisch denken en handelen worden geprikkeld. We investeren op een aanstekelijke, laagdrempelige en enthousiasmerende manier in inhoudelijk diepgravende tentoonstellingen die reflecteren op nieuwe vormen van activisme, op het bouwen van gemeenschappen en het gelijkwaardiger maken van de samenleving. Centraal staat 'leren door te doen', waarmee we het intellectuele discours vertalen naar concrete acties en maken we onze diverse, geëngageerde doelgroep enthousiast niet alleen te komen kijken, maar ook mee te doen. Door samenwerking en kruisbestuiving bouwen we een stevig Nest waarin verschillende, elkaar aanvullende, contrasterende en (nog) niet gerepresenteerde artistieke perspectieven worden getoond.

Terugblik_

We leven in een turbulente tijd, zowel globaal als lokaal. Op het Malieveld in Den Haag zien we klimaatstakers, boeren, Black-, Queer-, Trans- en vrouwenmarsen. We zagen antivaxxers, koffiedrinkers en scholieren. En dit alles terwijl Covid-19 sinds begin 2020 de wereld in zijn greep heeft en nog lang impact op ons zal hebben. Ook veroorzaakte een artikel in NRC afgelopen jaar over vermeend seksueel grensoverschrijdend gedrag door een Haagse kunstenaar grote onrust binnen het culturele veld. Deze optelsom markeert een maatschappelijk kantelpunt die ons uitnodigt opnieuw te kijken naar fundamentele zaken als: machtsstructuren, maatschappelijke verhoudingen, plekken voor veiligheid en geborgenheid.

Ook al werden we het afgelopen jaar veelvuldig op de proef gesteld, het heeft ons niet verlamd. Integendeel, het stimuleert ons om de prangende issues waarmee we ons geconfronteerd zien op te pakken en centraal te stellen in ons programma. Ondanks dat er bijzondere tentoonstellingen moesten worden verplaatsen, hebben we er betekenisvolle presentaties voor terug laten komen die reflecteren op de huidige veranderingen en uitdagingen.

Nest bouwde de afgelopen jaren al intensief aan het verbinden van een lokale en nationale gemeenschap, door veel samenwerkingen op lokaal, nationaal en internationaal niveau op te zetten en mensen van buiten de muren van onze instelling te betrekken bij de programmering. Toen de pandemie uitbrak werd duidelijk hoe sterk ons netwerk is van kunstenaars, collega-instellingen en overheidsinstanties. We boden support en kregen steun. Dit voelde warm, krachtig en goed.

Nog geen maand in de pandemie maakten we samen met het Kunstmuseum Den Haag de tentoonstelling 'Fred Sandback: the measurement of space'. De twee grote monumentale werken van Sandback herinterpreteerden de ruimte van Nest op spiritueel en tastbaar niveau. Inhoudelijk sloot het aan bij de onwennigheid die het mentaal en fysiek afstand nemen door de pandemie van mensen vroeg.

We riepen de 'Call(s) for Graduates' in het leven: studenten van alle kunstacademies in Nederland werden uitgenodigd om een foto van hun afstudeerwerk in te sturen voor een tentoonstelling in de openbare ruimte van Den Haag. In juli prijkten op honderden posterplekken afstudeerwerken en kon je via een app stadswandelingen maken met de verhalen van kunststudenten op je telefoon. Instellingen als Mister Motley en De Ateliers sloten zich aan en zorgden voor verspreiding en draagvlak.

Naar aanleiding van de artikelen rondom seksueel grensoverschrijdend gedrag en de rol van instituten hierbinnen, zijn we samen met theater Zaal 3 een nieuw programma gestart: 'We Need to Talk', een reeks rondetafelgesprekken over actuele vraagstukken in de kunstwereld. We zagen dat instellingen zich geschrokken terugtrokken terwijl persberichten verschenen en mensen naar elkaar begonnen te wijzen. Wij dachten: juist nu moet we ons moedig en kwetsbaar tonen en daar hebben we elkaar bij nodig. Het bleek niet makkelijk mensen bereid te vinden om aan te schuiven en openlijk te spreken over het onderwerp. Nodig bleek het wel. Bijna 750 mensen gaven zich op voor de livestream. Van tevoren kregen we tientallen vragen opgestuurd. Het rondetafelgesprek werd geleid door Heske ten Cate en John de Weerd (programmeur Zaal 3) en zij kozen voor tafel experts van binnen en buiten de culturele sector. In juni 2021 vindt een tweede 'We Need to Talk' plaats, over de onrust die woedt op kunstacademies en postacademische instituten met de kernvraag: 'Hoe geven

we betekenisvol kunstonderwijs vorm en waartoe leiden we op?’

Ook startten we ‘Out and About’ - een initiatief waarbij Nest zolang de lockdown duurt Haagse kunstenaars uitnodigt om op vrijdagen hun werk op het grasveld voor Nest te exposeren. Zo stimuleren we kunstproducties en makerschap en kleuren we de buurt.

We ontwikkelden een buitenbioscoop voor videokunst, Zoom-leesclubs en lezingen en wisten alle medewerkers, inclusief freelancers aan boord te houden en door te betalen. Bijna al deze programma’s zijn door het succes een waardevolle toevoeging aan het bestaande programma, zoals het educatieprogramma ‘Verwend Nest onderweg’, ‘We Need to Talk’ of de Zoom-leesclub. Vernieuwingen die we vanwege, of dankzij, corona hebben kunnen maken en willen vasthouden.

Wat voorafging: voorbij de denkoefening_

In 2017 startten we het grootschalige onderzoek genaamd ‘What’s The Problem?’ - over hoe we beeldende kunst betekenisvoller kunnen maken voor mensen met uiteenlopende sociaaleconomische, generationele en etnische achtergronden. Het werd het grootste empirische onderzoekstraject dat Nest ooit deed. Voor het onderzoek initieerden we in twee jaar tijd meer dan 50 gesprekken die soms publiek waren, soms meer het karakter van een symposium kregen, of in kleine groepen plaatsvonden met experts, buurtgenoten, welzijnsorganisaties en scholen. Het leerde ons fundamenteel anders te kijken naar de presentatie van kunst en het aanjagen van maatschappelijk debat. Het leerde ons dat we het niet voor, maar mét ons publiek moeten doen.

Het bleef niet bij een denkoefening, we stroopten de mouwen op en veranderden onze artistieke aanvliegroute, bedrijfsvoering, de samenstelling van ons team en het jaarritme. Er was durf nodig om af te wijken van de gehanteerde norm en het in twijfel trekken van de eigen kwaliteitscriteria en participatievoorwaarden.

Het onderzoek naar alternatieve tentoonstellingsmodellen en het opvoeren van contextuele programma’s en educatie blijkt vruchtbaar en levert meer reuring en plezier op. De inclusievere aanpak, de vele nieuwe samenwerkingen en programma’s hebben voor een verviervoudiging van de bezoekersaantallen gezorgd en een sterkere financiële positie.

Onzichtbare grenzen_

De tentoonstellingen bij Nest vormen artistieke denkoefeningen die kunstenaars en toeschouwers uitnodigen om anders naar de wereld te kijken. Hoe geven we de toekomst vorm? Welke kunstenaars, denkers en archieven leiden ons naar een nieuw en inspirerend wereldbeeld? Naar welke kennissystemen is lange tijd

niet omgekeken? Daarnaast is er een sterke focus op collectiviteit en het samenbrengen van internationale en lokale kunstenaars.

Een goed voorbeeld is ‘A Fair Share of Utopia’ - een tweeluiktentoonstelling die we in 2020 met CBK Zuidoost maakten. De tentoonstelling vertrok inhoudelijk vanuit een artikel welke verscheen op de voorpagina van de New York Times geschreven door mensenrechtenadvocaat Michelle Alexander. In haar essay ‘What if We’re All Coming Back?’ voert Alexander een gedachte-experiment op. ‘Stel je sterft vandaag, maar reïncarneert over 40 jaar, alleen je weet niet waar en als wie, maar, gezien de statistieken, is de kans groot dat het is als iemand die geconfronteerd is met grote klimatologische, economische en sociaal maatschappelijke uitdagingen. Voor je sterft mag je nog veranderingen aanbrengen in de wereld: wat zou dit zijn?’ De oefening in verbeeldingskracht gaat uit van een wereldbeeld waarin je niet weet ‘wie je bent’ in een volgende generatie - iets dat toekomstkeuzes beïnvloedt. Tien internationale kunstenaars o.a. Simphiwe Ndzube, Brook Andrew, Nástio Mosquito en Femke Herregraven ontwikkelden nieuwe werken die allen een propositie voor de toekomst vormden. De tentoonstelling schiep een prachtig kader voor educatieve activiteiten, lezingen, performances en samenwerkingen. Dat is wat de tentoonstellingen bij Nest kenmerken: ze leggen de fundering om samen te komen en verder te praten over nieuwe en impactvolle ontwikkelingen in de wereld.

Nest poogt bewust allerlei (onzichtbare) grenzen te doorbreken. Niet door ze specifiek te benoemen, maar door het te doen. Dit leidde o.a. tot een reeks transgenerationele tentoonstellingen en programma’s zoals ‘7 year old me’ in 2019 - een duotentoonstelling met Wim T. Schippers (1942) en Daniël van Straalen (1987), of ‘Wat Niet Is Maar Kan Zijn’ (2020) een essaybundel met bijdragen van o.a. Clarice Gargard (1988) en Louwrien Wijers (1941).

Of tot de multidisciplinaire tentoonstellingen. Een voorbeeld hiervan is de tentoonstelling ‘History is His Story’ rondom het gedachtegoed van jazzmuzikant, futurist en criticus Sun Ra. Samen met zijn band de Arkestra (die speciaal voor de gelegenheid naar Nederland kwam), performer en dichter Dean Bowen en architectenstudio LA hebben we de wereld van Sun Ra en zijn nalatenschap met hedendaagse makers gevierd. Naast beeldend kunstenaars betrokken we muzikanten, vj’s, performers en spoken word-artiesten bij de tentoonstelling. Het multidisciplinaire karakter van Sun Ra is inspirerend en passend bij het artistieke profiel van Nest.

Nest is namelijk gehuisvest op een plek die in essentie multidisciplinair is: broedplaats de DCR is één van de meest spannende, dynamische culturele plekken van Den Haag. Naast Nest huisvest de DCR: Theater Zaal 3, Danslab Cloud, Muziekstudio Loos, een houtwerkplaats, een metaalwerkplaats, een opname- en geluidsstudio, 44

kunstenarsateliers, restaurant DRIE, 't Gras v/d Buren (een grasveld tegenover Nest) en als majestueuze buurvrouw de Elektriciteitsfabriek waarin Nest tentoonstellingen realiseert.

Nest functioneert steeds als spin in het web - door lokale samenwerkingen (inter)nationaal aantrekkelijk te maken, zoals de monumentale tentoonstellingen in de Elektriciteitsfabriek die meer dan 10.000 bezoekers trekken, door de sectorbrede rondetafelgesprekken 'We Need to Talk', of door de Haagse makers mee te nemen naar onze programma's elders, zoals Art Rotterdam, muziekfestival Down the Rabbit Hole in Beuningen of Sexyland World te Amsterdam (zie programmaplan).

Positionering in het veld_

Nest stelt onderwerpen als 'community' 'bravery' en 'care' centraal. We willen het echter niet al te zeer intellectualiseren, maar deze begrippen die in het hedendaags kunstdiscours vaak abstract aan bod komen, samen met kunstenaars handen en voeten geven. Door een concrete, actieve en hands-on behandeling, geloven we dat we het meest inclusieve, urgente en democratische platform creëren. We omarmen de bijbehorende kwetsbaarheid die het 'doen' van ons vraagt.

De komende jaren richt Nest daarom haar hele programma in rondom het praktisch toepassen van het discours in de culturele sector door een sterke focus op 'leren door te doen', het kunstzinnig experiment en door middel van artistieke kruisbestuiving. Deze houding geeft Nest een eigen stem, die uniek is binnen het culturele landschap. Door de concrete artistieke aanvliegroete, door onze jonge, diverse en geëngageerde bezoekersgroep, door de vele nieuwe kunstwerken die ontstaan in opdracht van Nest en door het feit dat we de discipline 'beeldende kunst' oprekken heeft Nest een sterke en onmisbare positie in het veld.

Dat de aanpak van Nest aanstekelijk werkt, zien we dagelijks terug in de dierbare reacties van kunstenaars en bijwoners. Maar ook in bezoekersaantallen, online following en een ruime verdubbeling in omzet. Nest heeft (inter)nationale naamsbekendheid verworven; er zijn veel positieve reviews en recensies verschenen en een breed scala aan instellingen en makers sloot zich in de afgelopen jaren aan en verbond zich met de programmering van Nest.

Het vormt een voedingsbodem voor de koers die we de komende jaren gaan varen. We maken mensen warm om mee te doen en bij te dragen. Het leren van elkaars verschillen maakt ons rijker en het vertrouwen in het collectief, juist als dat bestaat uit heel veel verschillende inzichten en stemmen, maakt ons sterk en stevig.

Collaboration creates community. Dat is de rode draad in de plannen van 2022-2024